

Niemiecki dla zuchwałych

**Słówka,
które trzeba znać**

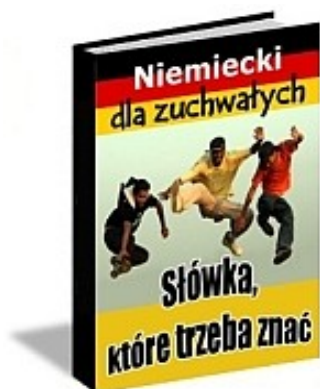
Katarzyna Fulara - Potoczny

*Niemiecki dla zuchwałych.
Słówka, które trzeba znać.*

Sprawdź pełną wersję

Niemiecki dla zuchwałych

<http://www.escapemagazine.pl/315787-niemiecki-dla-zuchwalych>

Spis treści

I. Człowiek	8
Dane personalne (Personalangaben).....	9
Wygląd zewnętrzny (Aussehen).....	10
Cechy charakteru (Charaktereigenschaften).....	11
Uczucia i emocje (Gefühle und Emotionen)	12
Wyrażanie radości i szczęścia (Freude und Glück).....	12
Wyrażanie nadziei (Hoffnung)	12
Wyrażanie miłości i sympatii (Lieben / Mögen).....	12
Wyrażanie wdzięczności (Dankbarkeit).....	13
Reakcja na podziękowania.....	13
Wyrażanie ubolewania (Bedauern).....	13
Wyrażanie strachu i obawy (Angst und Sorge).....	13
Wyrażanie nienawiści i gniewu (Hass).....	13
Wyrażanie smutku i rozczarowania (Trauer und Enttäuschung).....	14
Wyrażanie zdziwienia i niedowierzania (Erstaunen).....	14
Wyrażanie współczucia (Mitgefühl).....	14
Pocieszanie i uspokajanie (Trost und Beruhigung).....	14
Przeprosiny (Entschuldigung).....	14
Reakcja na przeprosiny.....	14
Zainteresowania (Hobby).....	15
II. Dom	16
Położenie domu (Wohnlage / Wohngegend).....	17
Nazwy poszczególnych budynków.....	17
Gdzie może być usytuowany dom lub mieszkanie?.....	17
Pomieszczenia w domu (Wohnräume).....	18
Wyposażenie domu, elementy domu / mieszkania.....	18
(Elemente des Hauses / der Wohnung).....	18
III. Życie rodzinne i towarzyskie	20
Członkowie rodziny (Familie und Verwandtschaft)	21
Koledzy, przyjaciele, znajomi (Kollegen, Freunde, Bekannte).....	21
Czynności życia codziennego (Alltag).....	22
Tageszeiten (pory dnia).....	22
Pozostałe.....	22
Mahlzeiten (posiłki).....	22
Pozostałe.....	22
Monate (miesiące).....	22
Wochentage (dni tygodnia).....	23
Wyrażenia określające czynności.....	23
Formy spędzania czasu wolnego (Freizeit).....	23
Święta i uroczystości (Feste und Bräuche in der Familie).....	24
Święta i uroczystości rodzinne.....	24
Wyrażenia.....	25
IV. Szkoła	26
Przedmioty nauczania (Schulfächer).....	27
Życie szkoły (Schulleben).....	27
Z życia szkoły.....	29
System oświaty w Polsce.....	30
Skala ocen w Polsce (Noten in Polen).....	31
System oświaty w Niemczech.....	32
Krótki opis systemu kształcenia w Niemczech.....	32
Skala ocen w Niemczech (Noten in Deutschland).....	34

System oświaty w Austrii.....	35
Krótki opis systemu kształcenia w Austrii.....	35
Skala ocen w Austrii (Noten in Österreich):.....	36
System oświaty w Szwajcarii.....	37
Krótki opis systemu kształcenia w Szwajcarii.....	38
Skala ocen w Swajcarii (Noten in der Schweiz).....	38
System oświaty w Księżstwie Liechtenstein:.....	39
Krótki opis systemu kształcenia w Księżstwie Liechtenstein.....	39
V. Praca	40
Zawody (Berufe).....	41
Nazwy popularnych zawodów.....	41
Wyrażenia związane z wykonywaniem zawodów.....	41
Miejsce pracy (Arbeitsort).....	43
VI. Żywnienie	44
Artykuły spożywcze (Lebensmittel).....	45
Pieczywo (Gebäck).....	46
Mięso, wędliny (Fleisch, Wurst).....	46
Sery (Käse).....	46
Ryby (Fische).....	46
Owoce morza (Meeresfrüchte).....	47
Warzywa (Gemüse).....	47
Owoce (Obst).....	47
Przyprawy (Gewürze).....	47
Posiłki i ich przygotowywanie (Speisen und Speisenzubereitung).....	48
Posiłki (Speisen).....	48
Przygotowywanie posiłków (Speisenzubereitung).....	49
Lokale gastronomiczne (Lokale und Gaststätten).....	50
Lokale.....	51
W lokalu.....	51
VII. Zakupy i usługi	52
Rodzaje sklepów (Läden / Geschäfte).....	52
Towary (Waren).....	53
Kosmetyki (kosmetische Pflegemittel).....	54
Bielizna (Unterwäsche).....	54
Odzież (Kleidung).....	54
Obuwie (Schuhe).....	55
Nakrycia głowy (Kopfbedeckung).....	55
Pozostałe słownictwo.....	55
Produkty spożywcze.....	56
Sprzedaż i zakup (Verkauf und Einkauf).....	56
Reklama (Werbung).....	57
Korzystanie z usług (Dienstleistungen).....	58
Będąc na poczcie (auf der Post) powiesz:.....	58
Będąc w banku (auf der Bank) powiesz:.....	58
U lekarza (bei dem Arzt):.....	59
Na policji (auf der Polizei) możemy załatwić następujące sprawy:.....	59
W pralni chemicznej (in der chemischen Reinigung) możemy:.....	59
U fryzjera (beim Frisör) możemy:.....	59
Reklamacja (Reklamation).....	60
VIII. Podróżowanie i turystyka	62
.....	62
Wycieczki (Ausflüge).....	62
Zwiedzanie (Besichtigung).....	64
Środki transportu (Verkehrsmittel).....	64

Informacja turystyczna (Touristeninformation).....	65
Orientacja w terenie (Orientierung).....	66
IX. Kultura	68
Dziedziny kultury (Kulturbereiche).....	68
Twórcy i ich dzieła (Schöpfer und ihre Werke).....	69
die Literatur – literatura.....	69
die Musik – muzyka.....	69
die Kunst – sztuka.....	69
das Kino – kino / das Theater - teatr.....	70
Uczestnictwo w kulturze (Teilnahme an Kultur).....	70
X. Środki masowego przekazu.....	72
Prasa.....	73
Internet.....	73
Telewizja.....	74
Radio.....	74
XI. Sport	75
Dyscypliny sportu (Sportdisziplinen / -arten).....	76
Obiekty sportowe (Sportorte).....	77
Sprzęt sportowy (Sportgeräte).....	77
Imprezy sportowe (Sportfeste).....	77
XII. Zdrowie.....	78
Higieniczny tryb życia (hygienisches und gesundes Leben).....	79
Higiena osobista (die Körperpflege).....	79
Podstawowe przyrządy potrzebne do utrzymania higieny i pielęgnacji naszego ciała.....	79
Samopoczucie (Wohlbefinden).....	80
Dolegliwości (Beschwerden).....	80
Choroby i ich leczenie (Krankheiten und ihre Behandlung).....	81
Choroby.....	81
Leczenie.....	81
XIII. Nauka i technika	82
Podstawowe urządzenia techniczne (technische Geräte).....	83
Korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych	83
(Benutzung der technischen Geräte).....	83
XIV. Świat przyrody	85
Pogoda (Wetter).....	86
Rośliny (Pflanzen).....	87
Drzewa (Bäume).....	87
Rośliny i kwiaty (Pflanzen und Blumen).....	88
Zwierzęta (Tiere).....	88
Jakie dźwięki wydają zwierzęta?.....	89
Krajobraz (Landschaft).....	89
Ochrona środowiska naturalnego (Umweltschutz).....	90
XV. Elementy wiedzy	92
o świecie i krajach obszaru niemieckojęzycznego	92
Kontynenty (Kontinente).....	93
Nazwy poszczególnych kontynentów.....	93
Kraje obszaru niemieckojęzycznego.....	93
(die deutschsprachigen Länder).....	93
Bundesrepublik Deutschland.....	93
Republik Österreich.....	97
Die Schweizerische Eidgenossenschaft.....	100
(die Schweiz).....	100
Fürstentum Liechtenstein.....	103
JAK SZYBKO NAUCZYĆ SIĘ SŁÓWEK?.....	105

Wstęp

Niniejsza publikacja napisana została z myślą o uczniach gimnazjum przygotowujących się do egzaminu gimnazjalnego, który obowiązywać będzie od roku szkolnego 2008/2009.

Repetitorium leksykalne charakteryzuje się starannie dobranym i bogatym słownictwem wymaganym podczas egzaminu i odpowiada wymaganiom Rady Europy określonym na poziomie A2.

Hasła, wyrażenia i zwroty zgrupowano w 15 rozdziałach, z których każdy poświęcony jest innemu zagadnieniu leksykalnemu, odpowiadającemu wymaganiom egzaminacyjnym.

Repetitorium leksykalne to pomoc zarówno dla uczniów gimnazjum, jak i ich nauczycieli, którym ta publikacja pomoże w przygotowaniu tych pierwszych do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego.

Życzę wszystkim miłej i owocnej pracy z niniejszym źródłem wiedzy

Katarzyna Fulara-Potoczny

I. Człowiek

Dane personalne (Personalangaben)

Pytanie (Frage)	Odpowiedź (Antwort)
Name, Vorname, Kosename	
Wie heißt du? (Jak się nazywasz?)	Ich heiße ... (Nazywam się ...) Ich bin ... (Jestem ...) Man nennt mich ... (Nazywają mnie ...)
Wie ist dein Name? (Jak masz na nazwisko?)	Mein Name ist .... (Mam na nazwisko ...)
Wer ist das? (Kto to jest?)	Das ist .... (To jest ...)
Kannst du deinen Namen buchstabieren? (Czy możesz przeliterować swoje nazwisko?)	(Kowalski) K, O, W, A, L, S, K, I
Wohnort	
Woher kommst du? (Skąd pochodzisz?)	Ich komme aus ... (Pochodzę z ...)
Wo wohnst du? (Gdzie mieszkasz?)	Ich wohne in ... (Mieszkam w ...) Ich lebe in ... (Żyję w ...) Mein Wohnort ist ... (Moje miejsce zamieszkania to ...) Mein Zuhause ist in .... (Mój dom jest w ...)
Sprache	
Welche Sprache sprichst du? (Jakim językiem mówisz?)	Ich spreche Polnisch. (Mówię po polsku.)
Welche Sprachen sprichst du? (Jakimi językami mówisz/władasz?)	Ich spreche Polnisch, Deutsch, Englisch...
Alter	
Wie alt bist du? (Ile masz lat?)	Ich bin 15 Jahre alt. / Ich bin 15. (Mam 15 lat.) Ich bin gerade 15 Jahre alt begonnen. (Właśnie rozpoczęłam 15 rok życia.)
Wann bist du geboren? (Kiedy się urodziłeś?)	Ich bin am 7. Juli 1992 geboren. (Urodziłem/-am się 7 lipca 1992.) Ich bin vor 15 Jahren geboren. (Urodziłem/-am się przed 15 laty.)
Wann hast du Geburtstag? (Kiedy masz urodziny?)	Ich habe am 7. Juli Geburtstag. (Mam urodziny 7 lipca.)
Hobby	
Was machst du gern? (Co chętnie robisz?)	Ich male gern. (Maluję chętnie.)
Was ist dein Hobby? (Jakie masz hobby?)	Mein Hobby ist Sport. (Moim hobby jest sport.)
(Email)Adresse / Telefonnummer	
Wie ist deine Adresse? (Jaki jest twój adres?)	Meine Adresse ist .... (Mój adres to ...)
Wie ist deine E-mail? (Jaki jest twój adres e-mail?)	Meine Email ist kfachow@tlen.pl (@ czyt. et)
Wie ist deine Telefonnummer? (Jaki jest twój numer telefonu?)	Meine Telefonnummer ist drei - drei - sieben - acht - null - zwei - eins ...

Wygląd zewnętrzny (Aussehen)

Aby zapytać jak ktoś wygląda, możemy zastosować przykładowe pytania:

- Wie sieht die Person aus? – Jak wygląda ta osoba?
- Wie findest du diese Person? – Co sądzisz o tej osobie?

Odpowiedzieć na te pytania możemy w następujący sposób:

- Petra sieht ..... aus.*
- Ich finde, Petra sieht ..... aus.*
- Sie/Er ist ..... *

* w miejsce kropek wstawiamy przymiotniki określające wygląd zewnętrzny osoby, np.
Petra sieht **hübsch** aus./ Ich finde, Petra sieht **hübsch** aus./ Sie ist **hübsch**.

Przymiotniki i wyrażenia przymiotnikowe określające wygląd zewnętrzny:

• alt - stary • altmodisch gekleidet – staromodnie ubrany • attraktiv – atrakcyjny • auffällig – wyzywający • brünett – o czarnych włosach • der Bart – broda • dick – gruby • die Falte, -n – zmarszczka • die Glatze - łysina • dünn - cienki • eine Brille tragen – nosić okulary • einen Schnurrbart haben – mieć wąsy • gepflegt – zadbany • grau - siwy • groß – duży, wysoki • gutaussehend - przystojny • hässlich – brzydki • hübsch – ładny, przystojny • jung – młody • kahlköpfig – łysy	• klein – mały, niski • Kontaktlinsen tragen – nosić soczewki kontaktowe • kräftig gebaut – mocno zbudowany • krumme Beine haben – mieć krzywe nogi • kurzhaarig – krótkowłose • langhaarig – długowłose • mager – chudy • mittelgroß – średniego wzrostu • mollig – pulchny • muskulös – umięśniony • Ohrringe/Ohrstecker tragen – nosić kolczyki • rothaarig – rudy • schick gekleidet – elegancko ubrany • schlampig – niechlujny • schlank – szczupły • schön – ładny, piękny • sommersprossig – piegowaty • ungepflegt – niezadbany • Zöpfe haben – mieć warkocze

das Gesicht – twarz

- blass – blada
- länglich - pociągła
- pickelig – pokryta pryszczami
- rund – okrągła
- oval – owalna
- schmal - pociągła

die Ohren - uszy

- abstehende Ohren – odstające uszy
- anliegende Ohren – przylegające

das Haar – włosy

- lockiges / welliges / glattes Haar - kręcone / faliste / proste włosy

die Nase – nos

- groß - duży
- klein – mały
- lang - długi

der Mund - usta

- groß - duże
- klein - małe
- schmal - wąskie

die Augen - oczy

- blau - niebieskie
- braun - brązowe
- grün - zielone
- schwarz - czarne

Cechy charakteru (Charaktereigenschaften)

Na pytanie: Wie ist er/sie? , czyli: Jaki/-a on/ona jest?

Odpowiemy: Er/Sie ist:

- aggressiv - agresywny
- aktiv - aktywny
- ängstlich - lękliwy, tchórzliwy, bojaźliwy
- anspruchslos - bezpretensjonalny
- artig - grzeczny
- begabt - uzdolniony
- blöd - głupi
- charmant - uroczy, ujmujący, szarmancki
- despotisch - despotyczny
- dumm - głupi
- egoistisch - egoistyczny
- ehrlich - szczerzy, uczciwy
- eingebildet - zarozumiały
- entspannt - odprężony
- ernst - poważny
- fantasievoll - pełen fantazji
- faul - leniwy
- feige - tchórzliwy
- fleißig - pilny
- frech - bezczelny
- freundlich - grzeczny, uprzejmy
- gebildet - wykształcony
- geduldig - cierpliwy
- gefühlsvoll - uczuciowy
- geizig - skąpy
- genervt / aufgereggt - zdenerwowany
- geschickt - zręczny
- gestresst - zestresowany
- grob - grubiański, prostacki
- gut gelaunt - w dobrym nastroju
- höflich - miły, grzeczny
- humorvoll - dowcipny, pełen humoru
- intelligent - inteligentny
- interessant - interesujący
- intolerant - nietolerancyjny
- ironisch - ironiczny
- klug - mądry
- komisch - komiczny, zabawny
- künstlerisch begabt - uzdolniony artystycznie
- langweilig - nudny
- lässig - niedbały
- lebenslustig - wesoły, żwawy, ochoczy
- lebhaft - ruchliwy, żywy
- leichtsinnig - lekkomyślny
- leidenschaftlich - namiętny
- lieb - miły, drogi, kochany
- liebevoll - kochany
- listig - podstępny, chytry
- lustig - wesoły
- müde - zmęczony
- musikalisch - muzykalny
- musisch begabt - uzdolniony muzycznie
- nachlässig - niedbały, niestaranny
- natürlich - naturalny
- neidisch - zazdrosny
- nervös - nerwowy
- nett - miły
- offen / aufgeschlossen - otwarty, szczerzy
- passiv - pasywny, bierny
- pflichtbewusst - obowiązkowy
- rücksichtslos - bezwzględny
- ruhig - spokojny
- schläfrig - ospały, śpiący
- selbstbewusst - pewny siebie
- sensibel / empfindlich - wrażliwy, czuły
- sentimental - sentymentalny
- streitsüchtig - kłótniwy
- streng - surowy
- sympathisch - sympatyczny
- taktlos - pozbawiony taktu
- taktvoll - taktowny

- temperamentvoll – pełen temperamentu
- tolerant – tolerancyjny
- träge – ociężały, leniwy
- traurig – smutny
- treu – wierny
- unartig – niegrzeczny
- unfreundlich – niegrzeczny, nieuprzejmy
- unsympathisch – niesympatyczny
- unvernünftig - nierozsądny
- verantwortlich – odpowiedzialny
- vernünftig – rozsądny
- witzig – dowcipny, zabawny
- zerstreut – roztargniony
- zuverlässig – niezawodny, pewny

Uczucia i emocje (Gefühle und Emotionen)

Najczęściej nasze uczucia i emocje dzielimy na:

- radość i szczęście (Freude und Glück)
- nadzieja (Hoffnung)
- miłość (Liebe)
- strach (Angst)
- nienawiść (Hass)
- wściekłość (Wut)

Jak możemy o nich opowiedzieć lub je wyrazić?

Wyrażanie radości i szczęścia (Freude und Glück)

- die Freude - szczęście
- sich freuen über (+Akk) – cieszyć się z czegoś, np.: Ich freue mich darüber. Cieszę się z tego.
- sich freuen auf (+Akk) – cieszyć się na coś, np.: Ich freue mich schon auf meine Ferien nächste Woche.
- Das ist ja toll! – To jest naprawdę świetne!
- Das freut mich sehr. – To bardzo mnie cieszy.
- Das freut mich aber! – To mnie bardzo cieszy!
- Das ist prima! – Świetnie! / To jest świetne!
- Klasse! – Świetnie!
- das Glück – szczęście
- glücklich / froh sein – być szczęśliwym, np.: Ich bin glücklich / froh.
- zum Glück – na szczęście, np.: Zum Glück ist alles gut gegangen. Na szczęście wszystko poszło dobrze.
- die Fröhlichkeit - wesołość
- fröhlich sein – być wesołym / radosnym, np.: Petra ist immer so fröhlich.
- die Laune - humor
- guter Laune sein – być w dobrym humorze, np.: Petra ist immer guter Laune.

Wyrażanie nadziei (Hoffnung)

- hoffen – mieć nadzieję, np.: Ich hoffe, dass es klappt. Mam nadzieję, że (to) się uda.
- hoffentlich – mieć nadzieję
- die Hoffnung – nadzieja

Wyrażanie miłości i sympatii (Lieben / Mögen)

- das Gefühl - uczucie
- die Liebe – miłość
- lieben – kochać, np.: Ich liebe meine Eltern.
- gern haben – lubić kogoś, np.: Petra ist meine gute Freundin, ich habe sie gern.
- gut leiden können – lubić, np.: Ich kann ihn gut leiden. Lubię go.
- mögen – lubić, np.: Petra mag Tiere.

Wyrażanie wdzięczności (Dankbarkeit)

- danken – dziękować
np.: Ich danke dir für das Geschenk.
- Vielen Dank. / Danke. / Danke schön. / Danke sehr. – Dziękuję (bardzo).
- Herzlichen Dank für den netten Abend. – Dziękuję za miły wieczór.
- Vielen Dank für deine / Ihre Gastfreundschaft. – Bardzo dziękuję za gościnność.
- sich bedanken (bei + Dat. / für + Akk.) – (po)dziękować (komuś / za coś), np.: Ich bedanke mich bei Ihnen. – Dziękuję Państwu bardzo. Ich möchte mich ganz herzlich für deine Hilfe bedanken. – Chciałbym/-abym bardzo podziękować za Twoją pomoc.

Reakcja na podziękowania

- Bitte sehr. – Proszę bardzo.
- Nichts zu danken. / Keine Ursache. / Gern geschehen. – Nie ma za co.
- Das war doch selbstverständlich. – To przecież było oczywiste.

Wyrażanie ubolewania (Bedauern)

- leider ... – niestety, np. Leider muss ich schon nach Hause gehen.
- schade – coś jest szkoda, np. Wie schade, dass du nur eine Stunde bleiben kannst.
- es tut mir Leid – przykro mi, np.: Es tut mir sehr Leid, aber ich muss jetzt nach Hause.
- unangenehm – nieprzyjemny, niemiły, np.: Wie unangenehm! – Jakie to nieprzyjemne / niemiłe!
- furchtbar – straszny, np.: Das ist ja furchtbar! – To straszne!

Wyrażanie strachu i obawy (Angst und Sorge)

- Angst haben – bać się, np.: Ich habe Angst vor Katzen.
- ängstlich sein – być lęklwym, tchórzliwym, np.: Er ist immer so ängstlich.
- die Furcht – strach, lęk, obawa, bojaźń
- sich fürchten – bać się, obawiać się, np.: Ich fürchte mich im Dunkeln. Boję się ciemności.
- die Sorge – troska, zmartwienie
- sich Sorgen machen – martwić się, np.: Ich mache mir Sorgen, dass etwas passiert ist. Martwię się, że coś się stanie/wydarzy.
- sich sorgen um (+ Akk) – troszczyć się o, np. Ich sorge mich um meinen Bruder.

Wyrażanie nienawiści i gniewu (Hass)

- der Hass – nienawiść
- hassen – nienawidzić, np.: Ich hasse den Winter.
- nicht leiden können – nie znosić, nie cierpieć, np.: Ich kann ihn nicht leiden.
- die Wut – wściekłość
- wütend sein (auf + Akk.) – być wściekłym (na), np.: Ich bin wütend auf dich.
- sauer sein (auf + Akk.) – być złym (na), np.: Meine Mutti ist sauer auf mich.
- jemandem böse sein – gniewać się, być złym, np.: Sei mir nicht böse!
- der Ärger – złość, gniew
- ärgerlich sein – być przykrym, irytującym, rozgniewanym, np.: Das ist wirklich ärgerlich.
- sich ärgern (über + Akk) – złościć się, irytować się
- Unglaublich! – Nie do wiary!
- Unerhört! – Niesłychane! / Niebywałe!
- So eine Unverschämtheit! – Taka bezczelność!

Wyrażanie smutku i rozczarowania (Trauer und Enttäuschung)

- die Trauer – smutek
- traurig sein – być smutnym
- die Enttäuschung – rozczarowanie
- enttäuscht sein (von + Dat) – być rozczarowanym, np.: Ich bin sehr enttäuscht von ihr.
- Ach, wie schade! – Co za szkoda!
- Ich hatte mich schon darauf gefreut! – Tak bardzo się na to cieszyłam/-em!
- So ein Pech! – Co za pech!

Wyrażanie zdziwienia i niedowierzania (Erstaunen)

- Das überrascht mich! – Zaskakuje mnie to!
- Das ist aber eine Überraschung! – To dopiero niespodzianka!
- Ich wusste gar nicht, dass ... – Nie wiedziałem/-am, że ...
- Damit hatte ich wirklich nicht gerechnet! – Z tym się naprawdę nie liczyłem/-am!
- Und ich dachte immer, dass ... – A ja zawsze myślałem/-am, że ...

Wyrażanie współczucia (Mitgefühl)

- Das muss sehr schwer für dich sein. – To musi być dla ciebie trudne.
- Ich kann verstehen, dass du traurig bist. – Rozumiem, że jesteś smutny/a.
- Ich kann verstehen, dass du enttäuscht bist. – Rozumiem, że jesteś rozczarowany/-a.
- Ich kann deine Situation gut verstehen. – Potrafię zrozumieć twoją sytuację.
- Ich kann mit dir mitfühlen. – Współczuję ci.

Pocieszanie i uspokajanie (Trost und Beruhigung)

- der Trost – pocieszenie
- trösten – pocieszać
- die Beruhigung – uspokojenie
- (sich) beruhigen – uspokajać (się)
- Das kann doch jedem mal passieren. – Każdemu może się to zdarzyć.
- Es wird schon nicht so schlimm sein. – Nie będzie tak źle.
- Keine Sorge. – Nie martw się.
- Das wird schon klappen. – Wszystko pójdzie dobrze.
- Keine Panik. – Bez paniki.
- Das wirst du schon schaffen. – Na pewno dasz radę.

Przeprosiny (Entschuldigung)

- Entschuldigung! – Przepraszam!
- Das war nicht so gemeint. – Tego nie miałem/-am na myśli.
- Das war wirklich keine Absicht. – To było naprawdę nieumyślne.
- Nimm es mir bitte nicht übel. – Proszę nie bierz mi tego za złe.
- Ich habe mich vertan. – Pomyliłem/-am się.
- Wie kann ich das wieder gut machen? – Jak mogę to naprawić?

Reakcja na przeprosiny

- Macht nichts. – Nic się nie stało.
- Na, so was kann ja mal passieren. – Coś takiego może się zdarzyć.

Zainteresowania (Hobby)

Aby opowiedzieć o swoich zainteresowaniach możemy zastosować poniższe wyrażenia:

- am Sportwettkampf **teilnehmen** – brać udział w zawodach sportowych
- begeistert sein (von + Dat) – być zachwyconym, zafascynowanym
- die Lieblingsbeschäftigung – ulubione zajęcie
- die Zeit im Freien verbringen – spędzać czas na świeżym powietrzu
- die Zeit im Grünen verbringen – spędzać czas na łonie natury
- ein ungewöhnliches / seltenes Hobby haben – mieć niezwykle / rzadkie hobby
- etwas unternehmen – przedsięwziąć coś
- ins Grüne fahren – jechać na łono natury
- keine Zeit für Langeweile haben – nie mieć czasu na nudę
- Lust haben (zu +Dat / auf +Akk) – mieć ochotę na, np.: Ich habe Lust auf ein Stück Kuchen. Ich habe Lust zu einer Wanderung.
- Mitglied in einem Sportverein sein – być członkiem klubu sportowego
- sich beschäftigen (mit + Dat) – zajmować się
- sich entspannen (bei + Dat) – odpęczać się (przy), np.: Ich entspanne mich beim Lesen.
- sich interessieren (für + Akk) – interesować się
- sich nie langweilen – nigdy się nie nudzić
- Spaß haben (an + Dat) – znajdować przyjemność w, np.: Ich habe viel Spaß daran.
- Sport treiben – uprawiać sport
- verschiedene / zahlreiche Interessen haben – mieć różne / liczne zainteresowania
- **vorhaben** – zamierzać
- an den See fahren – jechać nad jezioro
- an die See fahren – jechać nad morze
- angeln – łowić ryby, wędkować
- ans Meer fahren – jechać nad morze
- basteln – majsterkować
- Briefmarken / Münzen / Telefonkarten sammeln – zbierać znaczki pocztowe / monety / karty telefoniczne
- Bücher / Zeitschriften / Zeitungen lesen – czytać książki / czasopisma / gazety
- ein Instrument spielen – grać na instrumencie
- einen Einkaufsbummel machen – wybrać się na zakupy
- **einkaufen** gehen – iść na zakupy
- (Fahr)Rad fahren – jeździć na rowerze
- faulenzeln – leniuchować
- fotografieren – fotografować
- Fremdsprachen lernen – uczyć się języków obcych
- Freunde treffen – spotkać się z przyjaciółmi
- Gitarre spielen – grać na gitarze
- Gymnastik treiben / machen – gimnastykować się
- häckeln – szydełkować
- im Garten arbeiten – pracować w ogrodzie
- im Internet surfen – surfować w internecie
- in die Berge fahren – jechać w góry
- Inlineskates fahren – jeździć na łyżworolkach
- ins Café gehen – iść do kawiarni
- ins Fitness-Center gehen – iść do centrum fitness
- ins Gebirge fahren – jechać w góry
- ins Kino / Theater gehen – iść do kina / teatru
- joggen – uprawiać jogging
- Karten spielen – grać w karty
- Klavier spielen – grać na fortepianie
- klettern – wspinać się
- kochen – gotować
- Kreuzworträtsel lösen – rozwiązywać krzyżówki
- malen – malować
- Musik hören – słuchać muzyki
- musizieren – muzykować
- nähen – szyc
- Pilze sammeln – zbierać grzyby
- reisen – podróżować
- reiten – jeździć konno
- Schach spielen – grać w szachy
- Schi laufen – jeździć na nartach
- Schlittschuh laufen – jeździć na łyżwach
- schwimmen – pływać
- segeln – żeglować
- sich amüsieren – bawić się
- sich **austoben** – wyszaleć się
- spazieren gehen – iść na spacer
- sticken – haftować, wyszywać
- stricken – robić na drutach
- tanzen – tańczyć
- tauchen – nurkować
- Tennis spielen – grać w tenisa
- wandern – wędrować
- zeichnen – rysować
- zur Disco/Disko gehen – iść na dyskotekę

II. Dom

Położenie domu (Wohnlage / Wohngegend)

Nazwy poszczególnych budynków:

- das Doppelhaus – dom bliźniak
- das Eckhaus – dom narożny
- das Einfamilienhaus – dom jednorodzinny
- das Fachwerkhaus – dom z muru pruskiego
- das Gartenhaus – pawilon (w ogrodzie)
- das Gebäude, -n - budynek
- das Haus, die Häuser - dom/domy
- das Hochhaus - wieżowiec
- das Miethaus – dom czynszowy, kamienica
- das Ökohaus – dom ekologiczny
- das Reihnhaus – dom w zabudowie szeregowej, szeregowiec
- das Schloß, die Schlösser – zamek, pałac
- das Studentenheim, -e - dom studencki/akademicki, akademik
- das Wochenendhaus – domek weekendowy
- das Wohnheim, -e – hotel robotniczy, dom studencki, internat
- der Altbau, -ten – stary budynek, stara budowla
- der Bauernhof, die Bauernhöfe – zagroda (chłopska)
- der Bungalow - bungalow
- der Wolkenkratzer – wieżowiec
- die 2-Zimmer-Wohnung, -en – mieszkanie 2-pokojowe
- die Wohnung, -en - mieszkanie
- die Eigentumswohnung – mieszkanie własnościowe
- die Einzimmerwohnung – mieszkanie jednopokojowe
- die Mietwohnung – mieszkanie czynszowe (odnajmowane lokatorom)
- die Willa, -len – willa
- der Wohnblock – blok mieszkalny

Gdzie może być usytuowany dom lub mieszkanie?

- am Fluss – nad rzeką
- am Flussufer - nad brzegiem rzeki
- am Hang eines Berges – na zboczu góry
- am Rande der Stadt – na peryferiach miasta
- am Stadtrand – na peryferiach miasta
- an der Ecke – na rogu
- an der Kreuzung – na skrzyżowaniu
- an der Küste – na wybrzeżu
- auf dem Land – na wsi
- auf der ersten / zweiten Etage – na pierwszym / drugim piętrze
- auf der linken / rechten / anderen Straßenseite – po lewej / prawej / drugiej stronie ulicy
- auf der linken / rechten Seite – po prawej / po lewej stronie ulicy
- außerhalb der Stadt – poza miastem
- das Stadtviertel – dzielnica miasta
- gegenüber des Hauses – naprzeciwko domu
- gleich nebenan – zaraz obok
- hinter dem Haus – za domem
- im Dorf – na wsi
- im Erdgeschoss – na parterze
- im ersten / zweiten / dritten / vierten Stock – na pierwszym / drugim / trzecim piętrze
- im Grünen - wśród zieleni
- im Stadtzentrum – w centrum miasta
- im Vorort – na przedmieściu
- in der Stadt – w mieście
- in der Hauptstraße - na głównej ulicy
- in der Innenstadt – w centrum miasta
- in der Nähe – w pobliżu
- in der Straße – na ulicy
- in einem armen Stadtviertel – w biednej dzielnicy miasta
- in einem eleganten Stadtviertel – w eleganckiej dzielnicy miasta
- in einer Altstadt – w starej dzielnicy miasta, na starówce
- in einer Gebirgslandschaft – w krajobrazie górskim, w/na terenie górzystym
- in einer Großstadt – w dużym mieście
- in einer Industriestadt – w mieście przemysłowym
- in einer Kleinstadt – w małym miasteczku
- in einer Küstenlandschaft – w krajobrazie nadmorskim
- in einer ruhigen Gegend – w cichej okolicy
- in einer Wohnsiedlung – na osiedlu
- innerhalb der Stadt – w mieście
- links / rechts – na lewo (po lewej) / na prawo (po prawej)
- ruhig gelegen – położony w spokojnej okolicy
- vor dem Haus – przed domem
- zentral gelegen – położony centralnie
- zur Miete wohnen – mieszkać jako lokator

Pomieszczenia w domu (Wohnräume)

Możemy rozróżnić następujące pomieszczenia w domu lub mieszkaniu:

- das Arbeitszimmer – gabinet
- das Bad – łazienka
- das Dachgeschoss – poddasze
- das Esszimmer – jadalnia
- das Gästezimmer – pokój gościnny
- das Kinderzimmer – pokój dziecienny
- das Schlafzimmer – sypialnia
- das Speisezimmer – jadalnia
- das Vorzimmer – przedpokój
- das WC – ubikacja
- das Wohnzimmer – salon, pokój gościnny
- das Zimmer – pokój
- der Balkon – balkon
- der Dachboden – strych
- der Eingang – wejście
- der Flur – korytarz
- der Hängeboden – pawłacz
- der Hobbyraum – pokój do hobby
- der Keller – piwnica
- der Kesselraum – kotłownia
- der Korridor – korytarz
- der Küchenanbau – aneks kuchenny
- der Raum – pomieszczenie
- der Salon – salon
- der Trockenraum – suszarnia
- der Vorraum – hol
- die Abstellkammer – pakamera, składzik
- die Garage – garaż
- die Kochecke – kącik kuchenny
- die Kochnische – wnęka kuchenna
- die Küche – kuchnia
- die Speisekammer – spiżarnia
- die Terasse – taras
- die Tiefgarage – garaż / parking podziemny
- die Toilette – toaleta
- die Veranda – weranda
- die Vorratskammer – spiżarnia

Wyposażenie domu, elementy domu / mieszkania

(Elemente des Hauses / der Wohnung)

Nasz dom / mieszkanie wyposażone może być w:

- das Bett – łóżko
- das Bücherregal – regał na książki
- das Dach – dach
- das Erdgeschoss – parter
- das Fenster – okno
- das Guckloch – wizjer
- das Kissen – poduszka
- das Licht – światło
- das Möbelstück (Pl. die Möbel) – mebel (-e)
- das Parkett – parkiet
- das Pult – (CH) biurko
- das Regal – regał
- das Schlüsselloch – dziurka od klucza
- das Sofa – sofa
- das Treppenhaus – klatka schodowa
- der Aufzug – winda
- der Dachboden – strych
- der Elektroherd – kuchenka elektryczna
- der Fahrstuhl – winda
- der Fauteuil – (A, CH) fotel
- der Fußboden – podłoga
- der Fußbodenbelag – wykładzina
- der Garten – ogród
- der Heizkörper – grzejnik, kaloryfer
- der Hocker – taboret
- der Kasten – skrzynia, (A) szafa
- der Kleiderschrank – szafa na ubrania
- der Lichtschalter – wyłącznik światła
- der Lift – winda
- der Mistkübel – (A) kosz na śmieci
- der Mülleimer – kosz na śmieci
- der Ofen – piec
- der Polster – (A) poduszka
- der Putz – tynk
- der Rasen – trawnik
- der Rauchabzug – okap nad kuchnią
- der Schlüssel – klucz
- der Schornstein – komin

- der Schreibtisch – biurko
- der Sessel – fotel
- der Spiegel – lustro
- der Stuhl – stółek
- der Teppich – dywan
- der Türrahmen – futryna
- der Vorhang – zasłona
- der Zaun – ogrodzenie, płot
- die Balustrade – balustrada
- die Bank – ławka
- die Couch – sofa
- die Dachluke – wyłaz dachowy
- die Dachrinne – rynna dachowa
- die Decke – strop, sufit
- die Fassade – fasada (front budynku)
- die Fensterbank – parapet
- die Fensterscheibe – szyba
- die Fußbodenheizung – ogrzewanie podłogowe
- die Fußmatte – wycieraczka
- die Garderobe – garderoba
- die Glühbirne – żarówka
- die Grünanlage – trawnik
- die Hecke – żywopłot
- die Heizung – ogrzewanie
- die Jalousie – żaluzja
- die Klingel – dzwonek
- die Lampe – lampa
- die Mauer – mur
- die Orangerie – oranżeria
- die Pergola – pergola
- die Rollläden – rolety
- die Schwelle – próg
- die Sprechanlage – domofon
- die Steckdose – gniazdko elektryczne
- die Stufe – stopień, schodek
- die Terasse – taras
- die Treppe – schody
- die Tür – drzwi
- die Türklinke – klamka
- die Uhr – zegar
- die Vase – waza
- die Wand – ściana
- die Zentralheizung – ogrzewanie centralne

III. Życie rodzinne i towarzyskie

Członkowie rodziny (*Familie und Verwandtschaft*)

Nazwy poszczególnych członków rodziny

- die Familie, -n – rodzina
- die Ehe,-n – małżeństwo
- der Ehemann, die Ehemänner – mąż/mężowie
- die Ehefrau, die Ehefrauen – żona/żony
- die Eltern – rodzice
- die Mutter, die Mütter – mama/ mamy
- der Vater, die Väter – tata/ojciec/ojcowie
- das Kind, -er – dziecko/dzieci
- der Sohn, die Söhne – syn/synowie
- die Tochter, die Töchter – córka/córki
- die Geschwister – rodzeństwo
- der Bruder, die Brüder – brat/bracia
- die Schwester, -n – siostra/siostry
- die Großeltern – dziadkowie
- die Großmutter – babcia
- der Großvater – dziadek
- die Enkelkinder – wnuki
- der Enkel - wnuk
- die Enkelin, -nen – wnuczka
- die Schwiegereltern – teściowie
- der Schwiegervater, die Schwiegerväter – teść
- die Schwiegermutter, die Schwiegermütter – teściowa
- der Schwiegersohn, die Schwiegersöhne – zięć
- die Schwiegertochter, die Schwiegertöchter – synowa
- der Schwager, die Schwäger – szwagier
- die Schwägerin, -nen – szwagierka
- die Tante,-n – ciocia
- die Oma, -s- babcia
- der Onkel – wujek
- der Opa, -s - dziadek
- der Neffe, -n – bratanek, siostrzeniec
- die Nichte, -n – bratanica, siostrzenica
- der Cousin, -s – kuzyn
- die Cousine, -n – kuzynka
- der Verwandte, -n – krewny
- die Verwandte,-n – krewniaczka
- der Vetter , -n - kuzyn

Koledzy, przyjaciele, znajomi (*Kollegen, Freunde, Bekannte*)

My w relacjach z innymi:

- der / die Bekannte, - n – znajomy/-a
- der Berufskollege – współpracownik, kolega (tylko w pracy)
- der Freund – chłopak (sympatia), przyjaciel
- der Gefährte – towarzysz
- der Jugendfreund – przyjaciel z lat młodzieńczych
- der Junggeselle – kawaler
- der Kindheitsfreund – przyjaciel z lat dzieciennych
- der Kumpel – kumpel
- der Lebensgefährte – towarzysz życia
- der Mitarbeiter – współpracownik
- der Mitbewohner – współlokator
- der Nachbar, -n – sąsiad
- der Schulfreund – kolega ze szkoły
- der (Schul)Kamerad – kolega ze szkoły
- die Bekanntschaft – znajomość
- die Freundin, -nen – przyjaciółka
- die Freundschaft - przyjaźń
- die Gefährtin – towarzyszka
- die Nachbarin, - nen – sąsiadka
- die Nachbarschaft – sąsiedztwo
- ein Freund von (+Dat) – kolega, znajomy
- ein treuer Freund – wierny przyjaciel
- ein wahrer Freund – prawdziwy przyjaciel

Czynności życia codziennego (Alltag)

Tageszeiten (pory dnia)

- der Morgen - rano, ranek
- am Morgen - rano, rankiem
- morgens - rano, z rana, rankiem
- frühmorgens - wczesnym rankiem
- der Vormittag - przedpołudnie
- am Vormittag - przed południem
- vormittags - przedpołudniem
- der Mittag - południe
- am Mittag - w południe
- mittags - w południe
- der Nachmittag - popołudnie
- am Nachmittag - po południu
- nachmittags - popołudniem
- der Abend - wieczór
- am Abend - wieczorem
- abends - wieczorem
- die Nacht - noc
- in der Nacht - nocą
- nachts - nocą
- um Mitternacht - o północy

Pozostałe

- ab und zu - od czasu do czasu
- das Viertel, - kwadrans
- der Monat, -e - miesiąc
- der Tag, -e - dzień
- die Minute, -n - minuta
- die Stunde, -n - godzina
- die Uhrzeit - czas
- die Woche, -n - tydzień
- zweimal im Monat - dwa razy w miesiącu
- einmal am Tag - raz na dzień
- früh - wcześnie
- gestern - wczoraj
- heute - dzisiaj
- morgen - jutro
- spät - późno
- übermorgen - pojutrze
- von Zeit zu Zeit - od czasu do czasu
- vorgestern - przedwczoraj
- dreimal am Tag - trzy razy dziennie

Mahlzeiten (posiłki)

- das Frühstück - śniadanie
- frühstücken - jeść śniadanie
- das Mittagessen - obiad
- zu Mittag essen - jeść obiad
- das Abendessen - kolacja
- zu Abend essen - jeść kolację
- das Kaffeetrinken - picie kawy
- Kaffee trinken - pić kawę
- einen Imbiss **einnehmen** - wziąć / zjeść przekąskę

Pozostałe

- die Mensa, -en - stołówka
- die Kneipe, -en - knajpa
- der Pub, -s - pub
- die Bar, -s - bar
- der Imbiss, -e - przekąska, bistro

Monate (miesiące)

- der Januar - styczeń
- der Februar - luty
- der März - marzec
- der April - kwiecień
- der Mai - maj
- der Juni - czerwiec
- der Juli - lipiec
- der August - sierpień
- der September - wrzesień
- der Oktober - październik
- der November - listopad
- der Dezember - grudzień

Wochentage (dni tygodnia)

- der Montag – poniedziałek
- der Dienstag – wtorek
- der Mittwoch – środa
- der Donnerstag – czwartek
- der Freitag – piątek
- der Sonnabend, der Samstag – sobota
- der Sonntag – niedziela

Wyrażenia określające czynności

- am Computer arbeiten – pracować przy komputerze
- arbeiten - pracować
- aufräumen - sprzątać
- aufstehen – wstawać, np.: Ich stehe um 7 Uhr auf.
- aufwachen – obudzić się
- besuchen – odwiedzać, zwiedzać, uczęszczać
- die Tür abschließen - zamknąć drzwi, np.: Ich schließe die Tür ab.
- duschen – brać prysznic
- einkaufen – robić zakupy
- essen - jeść
- etwas zwischendurch essen – zjeść coś w międzyczasie
- für die Prüfung lernen – uczyć się do egzaminu
- Hausaufgaben machen – robić zadanie domowe
- im Haushalt helfen – pomóc w domu
- in der Mensa essen - jeść w stołówce
- kochen - gotować
- lernen – uczyć się
- mit dem Unterricht anfangen – rozpocząć zajęcia, np.: Der Unterricht fängt um 8 Uhr an.
- mit der Arbeit anfangen – rozpocząć pracę
- mit der Arbeit aufhören – skończyć pracę
- Mittagspause machen – zrobić przerwę obiadową
- nach Hause fahren – jechać do domu
- nach Hause zurückkommen - wrócić do domu
- schlafen – spać
- schlafen gehen – iść spać
- sich anziehen – ubierać się
- sich ausziehen – rozbierać się
- sich rasieren – golić się
- sich treffen (mit + Dat) – spotykać się z
- sich waschen – myć się
- träumen – śnić, marzyć
- Unterricht besuchen – uczęszczać na zajęcia
- vorbereiten – przyrządzać, przygotowywać
- zu Bett gehen – iść do łóżka
- zum Unterricht fahren – jechać na zajęcia
- zur Arbeit gehen – iść do pracy
- zur Haltestelle gehen – iść na przystanek
- zur Schule gehen - iść do szkoły

Formy spędzania czasu wolnego (Freizeit)

Jakie wyrażenia będą wam potrzebne by odpowiedzieć na pytania:

- Was ist dein Hobby?
- Was machst du in der Freizeit?
- Was machst du am liebsten/am meisten?,

mogą to być:

- abholen – odbierać
- angeln – wędkować
- Basketball spielen – grać w koszykówkę
- besichtigen – zwiedzać
- Briefe schreiben – pisać listy

- bummeln – przechadzać się, spacerować
- das Kino, -s - kino
- das Konzert, -e - koncert
- der Spaziergang, die Spaziergänge - spacer/y
- der Unterricht – zajęcia, lekcja
- die Arbeit, -en - praca
- die Diskothek, -en - dyskoteka
- die Freizeit – czas wolny
- die Musik - muzyka
- die Pause, -n - przerwa
- die Zeit im Freien verbringen – spędzać czas na wolnym powietrzu
- **ein**pauken - wkuwać
- faulenzeln – leniuchpować
- **fern**sehen – oglądać telewizję
- flirten - flirtować
- fotografieren – fotografować
- frei haben – mieć wolne
- Freunde besuchen – odwiedzać przyjaciół
- Fußball spielen – grać w piłkę nożną
- Gitarre spielen – grać na gitarze
- grillen - grillować
- Handball spielen – grać w piłkę ręczną
- im Internet surfen – surfować szurfować internecie
- in die Disco gehen – iść na dyskotekę
- ins Kino gehen – iść do kina
- ins Konzert gehen – iść na koncert
- ins Theater gehen – iść do teatru
- joggen - joggen
- kegeln – grać w kręgle
- keine Zeit für Hobbys haben – nie mieć czasu na hobby
- lesen - czytać
- Musik hören – słuchać muzyki
- reiten – jeździć konno
- Schach spielen – grać w szachy
- schwimmen - pływać
- segeln - żeglować
- sich beeilen – pośpieszyć się
- sich beschäftigen (mit + Dat) – zajmować się
- sich erholen – odpoczywać
- sich langweilen – nudzić się
- sich verabreden (mit + Dat) - umówić się z
- spazieren gehen - iść na spacer
- Sport treiben – uprawiać sport
- tanzen - tańczyć
- tauchen - nurkować
- Tennis spielen – grać w tenisa
- Volleyball spielen – grać w siatkówkę
- **vor**haben – mieć zamiar
- wandern – wędrować
- **zusammen**arbeiten - współpracować, pracować razem z

Święta i uroczystości (Feste und Bräuche in der Familie)

Święta i uroczystości rodzinne

- das Erntedankfest – dożynki, święto plonów
- das Familienessen – obiad rodzinny
- der Fasching (A, Süddeutschland) - karnawał
- das Hochzeitsjubiläum – rocznica ślubu
- das Jubiläum – jubileusz
- das Ostern – Wielkanoc
- das Pfingsten – Zielone Świątki
- das Weihnachten – Święta Bożego Narodzenia
- der 1. (erste) April – 1. kwiecień
- der 1. (erste) Mai – 1. maj
- der Advent - adwent
- der Geburtstag – urodziny
- der Johannistag – Dzień Św. Jana
- der Karfreitag – Wielki Piątek
- der Karneval - karnawał
- der Namenstag – imieniny
- der Neujahr – Nowy Rok
- der Silvester – Sylwester
- der Silvesterabend – wieczór sylwestrowy
- die Beerdigung – pogrzeb
- die Erstkommunion – komunია święta
- die Geburt – narodziny
- die heilige Kommunion – komunია święta
- die Himmelfahrt - Wniebowzięcie
- die Hochzeit – wesele
- die Taufe – chrzest
- die Totenmesse – msza żałobna
- die Trauung – ślub
- goldene Hochzeit – złote gody
- silberne Hochzeit – srebrne gody
- zu Ostern – na/ z okazji Wielkanoc/y
- zu Weihnachten – na/z okazji Święta/ą Bożego Narodzenia

Wyrażenia

- auf die Hochzeitsreise gehen – udać się w podróż poślubną
- den Geburtstag begehen – ochodzić urodziny
- den Namenstag begehen – obchodzić imieniny
- den Tisch decken - nakryć do stołu
- den Tisch dekorieren – udekorować stół
- der Bräutigam – pan młody
- der Brautschleier – welon ślubny
- der Trauzeuge, -n – świadek
- die Braut – panna młoda
- die Flitterwoche in ... verbringen – spędzić miesiąc miodowy w ...
- die Hochzeit feiern – świętować wesele
- die Speisen zubereiten – przygotować potrawy
- ein Kind erwarten – spodziewać się dziecka
- ein Kind gebären – urodzić dziecko
- eine Familie gründen – założyć rodzinę
- eine Liste von Geschenken erledigen – zrobić listę prezentów
- einen Adventskalender kaufen – kupić kalendarz adwentowy
- einen Kuchen backen – upiec placek
- Einladungen schreiben – pisać zaproszenia
- Einladungen verschicken – rozesłać zaproszenia
- Freunde **an**rufen – zadzwonić do przyjaciół
- Geschenke besorgen – zorganizować prezenty
- geschieden werden – dostać rozwód
- Getränke kalt stellen – schłodzić napoje
- Kerzen besorgen – załatwić / zatroszczyć się o świece
- kirchlich heiraten – brać ślub kościelny
- schwanger sein – być w ciąży
- sich scheiden lassen – rozwodzić się
- sich das Jawort sagen – powiedzieć sobie tak
- standesamtlich heiraten – brać ślub cywilny
- Trauer haben – nosić żałobę
- Weihnachtskarten schicken – wysłać kartki bożonarodzeniowe
- zum Altar führen – prowadzić do ołtarza

IV. Szkoła

Przedmioty nauczania (Schulfächer)

Nazwy poszczególnych przedmiotów:

- das Deutsch – j. niemiecki
- das Englisch – j. angielski
- das Pflichtfach – przedmiot obowiązkowy
- das Polnisch – j. polski
- das Rechnen – rachunki
- das Turnen – wychowanie fizyczne
- der Deutschunterricht – zajęcia / lekcja j. niemieckiego
- der Englischunterricht – zajęcia / lekcja j. angielskiego
- der Polnischunterricht – zajęcia / lekcja j. polskiego
- der Rechnenunterricht – lekcja rachunków
- der Zusatzunterricht – zajęcia dodatkowe
- die Bastelstunde – technika
- die Biologie – biologia/die Bio
- die Chemie – chemia
- die Deutschstunde – lekcja j. niemieckiego
- die Englischstunde – lekcja j. angielskiego
- die Erdkunde – geografia
- die Fremdsprache, -n – język/i obce
- die Gemeinschaftsstunde – wychowanie obywatelskie
- die Geographie – geografia
- die Geschichte – historia
- die Handarbeit – technika
- die Informatik – informatyka
- die Kunst (-erziehung) – plastyka
- die Mathe – matma
- die Mathematik – matematyka
- die Musik (-erziehung) – muzyka
- die Physik – fizyka
- die Polnischstunde – lekcja j. polskiego
- die Religion – religia
- fakultative Veranstaltungen – zajęcia fakultatywne

Życie szkoły (Schulleben)

Przybory i wyposażenie:

- das Arbeitsbuch – ćwiczenia / zeszyt ćwiczeń
- das Blatt Papier – kartka papieru
- das Buch – książka
- der Farbstift, -e – kredka /i
- das Federmäppchen – piórnik
- das Heft – zeszyt
- das Lehrbuch – podręcznik
- das Lineal – linijka
- das Mikroskop – mikroskop
- das Notizbuch – notatnik
- das Schulbuch – podręcznik
- das Schülertagebuch – dzienniczek ucznia
- das Schulkleid – fartuszek
- das Schwarze Brett – czarna tablica
- das Sporthemd – koszulka gimnastyczna
- das Turnhemd – koszulka gimnastyczna
- das Übungsheft – zeszyt ćwiczeń
- der Winkelmesser – kątomierz
- das Wörterbuch – słownik
- das Zeichendreieck – ekiemka
- das Zeugnis – świadectwo
- der Atlas – atlas / die Atlanten lub die Atlase -atlasy
- der Aufkleber – naklejka
- der Bleistift – ołówek
- der Buchumschlag – okładka na książkę
- der Computer – komputer
- der Druckbleistift – ołówek automatyczny na wkłady
- der Filzschreiber – flamaster
- der Füller – pióro
- der Globus – globus
- der Heftumschlag – okładka na zeszyt
- der Kalender – kalendarz
- der Kassetenrekorder – magnetofon
- der Klebestift – klej w sztyfcie
- der Klebestreifen – taśma klejąca
- der Klebstoff – klej
- der Kugelschreiber – długopis
- der Kuli – długopis
- der Monitor – monitor
- der Overhead-Projektor – rzutnik pisma
- der Pinsel – pędzel
- der Radiergummi – gumka do mazania

- der Rucksack – plecak
- der Schulranzen – tornister szkolny
- der Spitzer – temperówka
- der Tafelwischer – gąbka do mazania tablicy
- der Taschenrechner – kalkulator
- der Tesafilm – taśma klejąca
- der Tisch –stół
- der Videorekorder – odtwarzacz wideo
- der Zeichenblock – blok rysunkowy
- der Zettel – kartka
- der Zirkel – cyrkiel
- die (Kuli)Mine – wkład zapasowy do długopisu
- die Audio-Kassette – kasetka audio
- die Buntstift , -e – kredka/i
- die Enzyklopädie – encyklopedia
- die Folie – folia
- die Heftklammer – spinacz
- die Knette – plastelina
- die Knetmasse – plastelina
- die Kreide – kreda
- die Ölfarben – farby olejne
- die Schere – nożyczki
- die Schreibwaren – materiały piśmiennicze
- die Schulmappe – teczka szkolna (tekturowa)
- die Schuluniform – mundurek szkolny
- die Tafel – tablica
- die Tasche – teczka
- die Tastatur – klawiatura
- die Tinte – atrament
- die Tintenpatrone – wkład zapasowy do pióra (nabój do pióra)
- die Video-Kassette – kasetka wideo
- die Wachsmalstifte – kredki świecowe
- die Wasserfarben – farby wodne
- die Zeichenstifte – kredki
- ein durchsichtiges Klebeband – taśma klejąca przezroczysta

Z życia szkoły

- an dem Projekt arbeiten – pracować nad projektem
- **aufhören** – przesta(wa)ć
- **aufschreiben** – napisać
- **aussprechen** – wymawiać
- auswendig lernen – uczyć się na pamięć
- das Gerät – urządzenie
- das Lied – piosenka
- das Praktikum – praktyka
- das Rollenspiel – zabawa z podziałem na role
- das Schulgebäude – budynek szkolny
- das Schulgeld – czesne
- das Schuljahr – rok szkolny
- das Schulorchester – orkiestra szkolna
- das Spiel – gra, zabawa
- den Stoff **nachholen** – uzupełniać braki
- der Aufsatz – wypracowanie
- der Klassenraum – sala lekcyjna
- der Lehrer – nauczyciel
- der Satz - zdanie
- der Schulanfänger – pierwszoklasista
- der Schüler – uczeń
- der Schüleraustausch – wymiana uczniów
- der Schülerausweis – legitymacja szkolna
- der Schulfunk – radiowęzeł szkolny
- der Schulleiter – dyrektor szkoły
- der Schulschluss – koniec lekcji
- der Text – tekst
- der Wortschatz – słownictwo
- der/das Schulchor – chór szkolny
- Deutsch sprechen – mówić po niemiecku
- die Klasse – klasa
- die Arbeitsgemeinschaft (die AG) – kółko zainteresowań
- die Aussprache – wymowa
- die Bücher **aufschlagen** / **aufmachen** – otwierać książki
- die Ferien – wakacje, ferie
- die Grammatik – gramatyka
- die Grundschule dauert – szkoła podstawowa trwa
- die Gruppe – grupa
- die Hausaufgabe – zadanie domowe
- die Information – informacja
- die Klasse wiederholen – powtarzać klasę
- die Klassenfahrt – wycieczka klasowa
- die Lehrerin – nauczycielka
- die Nerven behalten – panować nad sobą (nad swoimi nerwami)
- die Prüfungsangst – strach przed egzaminem
- die Rechtschreibung – pisownia
- die Regel - reguła
- die Schule beenden – skończyć szkołę
- die Schule besuchen – chodzić do szkoły
- die Schule schwänzen – wagarować
- die Schüler ermutigen – zachęcać uczniów
- die Schüler motivieren – motywować uczniów
- die Schülerin – uczennica
- die Schülermitverwaltung – samorząd szkolny
- die schulische Veranstaltung – impreza szkolna
- die Schuljugend – młodzież szkolna
- die Schulmannschaft – drużyna szkolna
- die Schulordnung – regulamin szkolny
- die Schulpflicht – obowiązek szkolny
- die Schultüte – torba ze słodyczami na rozpoczęcie nauki w szkole
- die Stühle in einen Kreis stellen – ustawić krzesła w kółku

- die Tafel **ab**wischen – ścierać tablicę
- die Theaterarbeitsgemeinschaft (die Theater-AG) – kółko teatralne
- die Übung – ćwiczenie
- die Vokabel – słówko
- eine Aufgabe lösen – rozwiązać ćwiczenie
- eine Aufnahmeprüfung **ab**legen – zdać egzamin wstępny
- eine Frage haben – mieć pytanie
- eine Prüfung **ab**legen – zdawać egzamin (= składać egzamin)
- eine Prüfung bestehen – zdać egzamin pozytywnie
- eine Übung machen – robić ćwiczenie
- einen guten / schlechten Notendurchschnitt haben – mieć dobrą / złą średnią ocen
- einen Text lesen – czytać tekst
- **ein**pauken – wkuwać (na pamięć)
- ergänzen – uzupełniać
- erklären – wytłumaczyć
- falsch – fałsz
- Fehler korrigieren – poprawiać błędy
- gut / schlecht (auf die Prüfung) vorbereitet sein – być dobrze / źle przygotowanym (do egzaminu)
- gute / schlechte Zensuren / Noten auf dem Zeugnis haben – mieć dobre / złe oceny na świadectwie
- hören – słuchać
- in/bei einer Prüfung **du**chfallen – oblać egzamin
- kombinieren – kombinować
- laut – głośno
- lehren – nauczać
- leicht – łatwy
- leihen – pożyczać
- leise – cicho
- lernen – uczyć się
- markieren – zaznaczyć
- mitbringen – przynosić
- Nachhilfestunden nehmen – brać lekcje korepetycji
- **nach**sprechen – powtarzać
- (nicht) in Panik geraten – (nie) wpadać w panikę
- (nicht) versetzt werden – (nie) dostać promocję / (nie) przejść do następnej klasy
- ordnen – porządkować, układać
- richtig – prawda
- schreiben – pisać
- schulfrei – wolne od nauki
- schwer – trudny
- schwierig – trudny
- sich am Unterricht beteiligen – brać aktywny udział w lekcji
- sich auf die Prüfung **vor**bereiten – przygotować się do egzaminu
- sich melden – zgłaszać się (tu: do odpowiedzi), np. sich oft melden
- sich unterhalten – rozmawiać
- singen – śpiewać
- spielen – grać, bawić się
- sprechen – mówić
- üben – ćwiczyć
- übersetzen – tłumaczyć
- unterstreichen – podkreślać
- vergessen – zapominać
- verstehen – rozumieć
- viel / wenig verlangen – mało / dużo wymagać
- Vokabeln lernen – uczyć się słówek
- **vor**lesen – przeczytać, odczytać
- wiederholen – powtarzać
- Wörter korrigieren - poprawić słówka
- **zu**hören – przysłuchiwać się
- **zu**ordnen – przyporządko(wy)wać

Sprawdź pełną wersję

Niemiecki dla zuchwałych

<http://www.escapemagazine.pl/315787-niemiecki-dla-zuchwalych>

